

Utrikesutskottets yttrande

1977/78:2 y

med anledning av motion om ökade medel till svenska Europarådsdelegationens sekretariat

Till konstitutionsutskottet

Genom beslut den 7 februari 1978 har konstitutionsutskottet hemställt om utrikesutskottets yttrande över motionen 1977/78:900 av Bengt Sjönell m. fl. (c, m, fp, s) om ökade medel till svenska Europarådsdelegationens sekretariat.

Motionen

I motionen 1977/78:900 hemställs att riksdagen med anledning av vad som anförts i motionen 1977/78:899 anvisar medel för erforderlig personalförstärkning vid riksdagens internationella sekretariat för att tillgodose Europarådsdelegationens sekretariats behov.

Motionärerna, som tillsammans utgör riksdagens nuvarande representation i Europarådets parlamentariska (rådgivande) församling, framhåller i den bakomliggande motionen 899 bl. a.:

De svenska ombuden i Europarådsförsamlingen har sitt ansvar för arbetet att stärka Europarådet. Genom att få möjlighet att mera i detalj följa utarbetandet av rapporter och resolutionsförslag under utskottsarbetet skulle de svenska ledamöterna kunna påverka församlingsarbetet i än högre grad än vad som nu är fallet.

En ökad aktivitet från ombudens sida torde förutsätta ökade sekretariatsresurser. Sekretariatsuppgifterna för delegationen fullgörs på deltid av riksdagens internationella sekretariat. Med nuvarande personalstyrka vid nämnda sekretariat, som handhar en rad andra uppgifter vid sidan av servicen till Europarådsdelegationen, är delegationssekretariatets möjligheter att fullgöra en utökad service otillräckliga.

Det bör enligt motionen ankomma på utrikesutskottet att efter samråd med Europarådsdelegationen framlägga förslag till personalförstärkning.

Bakgrund

När riksdagens internationella sekretariat inrättades år 1967, skedde detta för att i bättre former än dittills tillgodose behovet av beredning och handläggning av olika frågor avseende riksdagens utländska förbindelser, däribland riksdagens officiella besöksutbyte med andra parlament men också riksdagens utrikes besöks- och reseverksamhet i övrigt samt det svenska

deltagandet i Europarådets rådgivande församling. År 1971 överfördes på internationella sekretariatet även uppgiften att ombesörja sekretariatsfunktionerna för riksdagens interparlamentariska grupp och dess deltagande i Interparlamentariska unionens mötesverksamhet.

Personalstyrkan vid internationella sekretariatet, som administrativt är knutet till utrikesutskottets sekretariat (kansli) och delvis identiskt med detta, var under de första åren begränsad till en handläggande tjänsteman, vilken fram till år 1975 dessutom var ensam biträdande sekretarare (föredragande) i utrikesutskottet. I och med utskottsväsendets omorganisation år 1971 fick utrikesutskottet en helårsanställd huvudsekreterare (kanslichef), som jämväl skulle vara riksdagens internationelle sekreterare.

Den förstärkning även för internationella sekretariatets vidkommande som denna åtgärd avsågs innebära kom emellertid att bli mera skenbar än reell. Anledningen härtill var dels att utrikesutskottets arbetsbelastning från och med år 1971 blev flerfaldiga gånger större än under tidigare år och därmed nådde paritet med åtskilliga andra utskotts, dels att sekretariatsuppgifterna jämväl för interparlamentariska gruppen då tillfördes internationella sekretariatet, dels att riksdagens rese- och besöksverksamhet avsevärt tilltog under denna tid. Arbetet för de båda handläggande tjänstemännen, vilka hade att dela sin tid mellan utrikesutskottets och internationella sekretariatets ärenden, blev härigenom splittrat och ansträngt.

En viss förstärkning av personalen kunde därefter utverkas dels år 1973, då ytterligare en handläggare (förste byråsekreterare) fick anställas, främst för att avlasta den administrationskrävande besöks- och resesidan av internationella sekretariatets verksamhet, dels år 1975, då utrikesutskottet beviljades en ny heltidstjänst som föredragande, varigenom den andra föredraganden gavs möjlighet att mera odelat ägna sig åt uppgifterna inom internationella sekretariatet. Kanslichefen vid utrikesutskottet är alltså även chef för internationella sekretariatet men nödgas av uppenbara skäl ägna huvuddelen av sin tid åt utrikesutskottets ärenden.

Tack vare den personalförstärkning som under senare år skett har emellertid en viss specialisering mellan och inom de båda sekretariaten kunnat genomföras och de förut ofta förekommande tidskollisionerna mellan de olika verksamheterna kunnat reduceras om än ej elimineras. Alltjämt visar det sig sålunda från tid till annan svårt, med den fåtaliga personal som det här rör sig om, att på ett för alla berörda parter tillfredsställande sätt tillgodose de många olika huvudmännens anspråk på service.

Utskottet

Eftersom verksamheten inom riksdagens internationella sekretariat inte är avhängig av utrikesutskottet utan fastmer har en rad andra huvudmän inom riksdagen – däribland talmannen/talmanskonferensen vad beträffar främst den utländska besöks- och reseverksamheten, Europarådsdelegationen och

riksdagens interparlamentariska grupp – synes det inte böra i första hand ankomma på utskottet att bedöma i vilken utsträckning internationella sekretariatet är i behov av personalförstärkning eller än mindre att föreslå den form en förstärkning lämpligast bör ta. Däremot har utskottet givetvis ett intresse av att samarbetet mellan dess eget sekretariat och internationella sekretariatet sker på ett smidigt sätt och att uppgifterna inom det senare inte i alltför stor utsträckning inkräktar på arbetet för utskottet. Utskottet vill även hänvisa till sitt betänkande UU 1977/78:13 om åtgärder för att stärka Europarådets politiska roll, där det bl. a. anförs att det synes av vikt att de svenska representanterna i Europarådets parlamentariska (rådgivande) församling har tillgång till tillräckliga och för sitt ändamål avpassade sekretariatsresurser som möjliggör för dem att utöva ett aktivt inflytande på arbetet i församlingen.

Då den fråga om personalförstärkning vid internationella sekretariatet, som rests i motionerna 899 och 900, direkt eller indirekt berör ett flertal intressenter inom riksdagen, synes den böra beredas av annan instans än utrikesutskottet, förslagsvis av riksdagens förvaltningsstyrelse.

Stockholm den 20 april 1978

På utrikesutskottets vägnar
ALLAN HERNELIUS

Närvarande vid ärendets slutbehandling: Allan Hernelius (m), Anna Lisa Lewén-Eliasson (s), förste vice talmannen Torsten Bengtson (c), Erik Adamsson (s), Anna-Lisa Nilsson (c), Sture Palm (s), Ingrid Sundberg (m), Sture Ericson (s), Sture Korpås (c), Gertrud Sigurdson (s), David Wirmark (fp), Jan Bergqvist (s), Runc Ångström (fp) och Axel Andersson (s).

